

Med lika värde och lika rätt, 15hp (4-MR-111) ***Hösten 2010***

Kursansvarig och examinator

Susanne Wigorts Yngvesson 08-564 357 07 susanne.wigorts.yngvesson@ths.se

Lärare: Susanne Wigorts Yngvesson, Jesper Hansén och Maria Bexelius

Plats

Sal 219, Teologiska högskolan Stockholm, Åkeshovsvägen 29, Bromma T-bana Brommaplan
Även andra salar blir aktuella, se schema nedan.

Tid

V 36/2010 – 3/2011.

Måndagar 13.00-16.20.

Kursbeskrivning:

Övergripande och grundläggande kurs som håller samman idéhistoriska, etiska och juridiska perspektiv på mänskliga rättigheter och demokrati. Följande moment ingår i kursen:

Demokrati: klassiska teorier och nya utmaningar

Det demokratiska samhället har sin grund i idén om alla människors lika värde och okränkbarhet. Föreställningar om individens ansvar, var och ens rätt att bestämma över sitt liv är centrala för klassiska teorier om demokrati och den politik som söker ge konkreta former för den demokratiska processen. Globaliseringen är en ny utmaning för hur demokratin skall tolkas och förverkligas. Kursen innehåller ett moment där centrala begrepp inom demokratidiskursen studeras samt relateras till mänskliga rättigheter.

Efter detta moment förväntas studenten:

- ha goda kunskaper om demokratins värdegrund
- kunna orientera sig bland klassiska teorier som berör principer och kriterier för en demokratisk process
- ha förmåga att artikulera och problematisera förhållanden mellan demokrati och mänskliga rättigheter som politiska, moraliska och etiska värden
- ha inblick i diskursen om globalisering som en ny utmaning för demokratisk utveckling

Mänskliga rättigheter, konventioner och lagar

I kursen studeras de olika juridiska dokumenten i form av deklARATIONER och konventioner som tillsammans utgör det internationella människorättssystemet, hur de tolkas, tillämpas och efterlevs.

Efter detta moment förväntas studenten:

- ha grundläggande kunskaper i internationell rätt och mänskliga rättigheter
- kunna förstå och analysera viktiga deklARATIONER och konventioner som berör MR-området
- ha kännedom om mänskliga rättigheter i Europa
- kunna orientera sig i hur utvärdering och kontroll av MR-systemet är uppbyggt

Mänskliga rättigheter, lag och moral

Mänskliga rättigheter är universella samtidigt som vi lever i olika kulturer och har skilda uppfattningar om vad som är viktigt för ett värdigt mänskligt liv. Kursen fokuserar särskilt på frågan om hur mänskliga rättigheters universalitet skall tolkas i den mångkulturella världen. I kursen ställs också frågor om hur man skall lösa konflikter mellan grundläggande mänskliga rättigheter. En annan viktig fråga är förhållandet mellan lagar och mänskliga rättigheter som ett moraliskt ideal.

Efter detta moment förväntas studenten:

- ha goda kunskaper om tolkningar av mänskliga rättigheters universalitet samt kunna relatera dessa till former av kontextualism
- kunna analysera och kritiskt granska olika tolkningar av juridiska och moraliska rättigheter
- ha fått träning i att hantera konflikter mellan rättigheter

Litteratur: (Justerad lista 100608)

Amnå, Erik: *Jourhavande medborgare*. Studentlitteratur 2008. (s 7-94, 163-178)

Goodhart, Michael: *Democracy as Human Rights. Freedom and Equality in the Age of Globalization*. Routledge 2005. (221 s)

Gunner, Göran och Namli, Elena (red.): *Allas värde och lika rätt. Perspektiv på mänskliga rättigheter*. Studentlitteratur 2005. Kap 1-5, 15. (120 s)

Dahl, Robert A: *Demokratin och dess antagonister*. Ordfront & Demokrati Akademin 1999. (s 25-125, 329-522)

Ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter. Introduktion. Frivilligorganisationernas Fond för mänskliga rättigheter 2004. (32 s)

Hedlund Thulin, Kristina: *Lika i värde och rättigheter: om mänskliga rättigheter*. Tredje upplagan. Norstedts juridik 2008. Kap 1-4, 7, 9. (132 s)

Ignatieff, Michael: *Human Rights as Politics and Idolatry*. Princeton University Press 2001. (173 s)

Nussbaum, Martha; *Kvinnors liv och social rättvisa. Ett försvar för universella värden*, Daidalos, Göteborg 2002 (s 19-203)

Enstaka artiklar tillkommer med anknytning till specifika föreläsningar/seminarier.

Arbetsmaterial:

Konventionssamling i mänskliga rättigheter och humanitär rätt. Norstedts Juridik 2004.

Sveriges rättsliga åtaganden på MR-området i internationellt perspektiv. UDinfo. Maj 1999.

Uppföljning av den nationella handlingsplanen för de mänskliga rättigheterna. Regeringens skrivelse 2005/06:95. April 2010 [Länk](#)

Föreläsningar och seminarieövningar:

DEL 1

Måndag 6 september

Kursintroduktion.

Mänskliga rättigheter som ett tvärvetenskapligt ämne

Information: Susanne Wigorts Yngvesson

Att söka på FN:s hemsida – hur fungerar det?

Information: Birgitta Norrmosse, bibliotekarie

Vilka etiska förutsättningar krävs för rättigheter och rättvisa?

Föreläsning: Susanne Wigorts Yngvesson

Att läsa: Nussbaum och Dahl, del 1

Måndag 13 september

Det internationella MR-systemet

Föreläsning: Jesper Hansén, Fonden för mänskliga rättigheter

Att läsa: Hedlund Thulin: kap. 1-3. Gunner och Namli: kap. 1-3.

Måndag 20 september

Den Europeiska konventionen om mänskliga rättigheter. Sveriges Handlingsplan.

Föreläsning: Jesper Hansén

Att läsa: Hedlund Thulin: kap 7, 9; Gunner och Namli kap 1

Måndag 27 september
kl 13.00-14.20 Grupp 1
kl 15.00-16.20 Grupp 2

Demokratins etiska dimensioner och politiska villkor
Diskussion utifrån förberedande frågor och en artikel som publiceras på kurshemsidan.
Seminarium: Susanne Wigorts Yngvesson

Måndag 11 oktober

Demokrati, kosmopolitism och mänskliga rättigheter
Föreläsning: Maria Bexelius
Att läsa: Goodhart och Dahl, del 5 och 6

Måndag 18 oktober

Den jourhavande medborgaren och konsten att leda ett land
Föreläsning: Susanne Wigorts Yngvesson
Seminarium: Ingvar Carlsson, fd statsminister
Att läsa: Amnå och Dahl, del 2-4

Måndag 25 oktober

PM-redovisning
Seminarieledare: Susanne Wigorts Yngvesson
PM redovisas och lämnas i mejlversion och pappersversion till Susanne i samband med redovisningen (se instruktioner).

Måndag den 1 november
kl 13.00-16.00

Salskrivning del 1

DEL 2

Måndag 8 november

Den humanitära rätten; de mänskliga rättigheterna i väpnade konflikter
Föreläsning: Malin Greenhill, folkrättsjurist, Svenska Röda Korset
Att läsa: Gunner och Namli: kap.4.

15-16 november

MR-dagar (se särskilt program www.mrdagarna.se)

Måndag 22 november

Mänskliga rättigheter – filosofiska och rättsteoretiska perspektiv
Föreläsning: Susanne Wigorts Yngvesson
Att läsa: Ignatieff, Gunner och Namli: kap. 5 och 15.

Måndag 29 november

Mänskliga rättigheter som universellt projekt
Seminarieövning i två grupper. Diskussion utifrån förberedande frågor som publiceras på hemsidan.
Seminarieledare: Maria Bexelius
Grupp 1
Grupp 2
Att läsa: Ignatieff

Kl. 13.00-14.20
Kl. 15.00-16.20

Måndag 6 december
kl 13.00-16.00

Omtentamen 1, salskrivning DEL 1

Måndag 13 december

Tortyr och konsekvenser av kriget mot terrorismen

Föreläsning: Maria Bexelius

Inlämning av PM 1. PM:et lämnas i en mejlversion och en pappersversion till Maria.

Att läsa:

Smeulers, Alette, "Torture" (manuskript under utgivning)
Pdf-fil erhålles via kurshemsidan.

Zizek, Slavoj, "'24' inte bara populär tv-serie", *Aftonbladet*,
2006-03-01. Länk:

<http://www.aftonbladet.se/kultur/huvudartikel/article357522.ab>

Måndag 20 december

Redovisning av PM 1

Seminarieledare: Maria Bexelius

Inlämning av PM 2. PM:et lämnas i en mejlversion och en pappersversion till Maria.

Måndag 10 januari

Redovisning av PM 2

Seminarieledare: Maria Bexelius

Måndag 17 januari kl 13.00-16.00

Salskrivning DEL 2, sal 219/220

Torsdag 24 februari kl 13.00-16.00

Omtentamen 1, salskrivning DEL 2, sal 219/220

Anmälan ska göras till Maria B senast 1 vecka i förväg

Torsdag 24 mars kl 9.00-12.00

Omtentamen 2, salskrivning DEL 1, sal 219/220

Anmälan ska göras till Susanne W Y senast 1 vecka i förväg

Tisdag 26 april kl 13.00-16.00

Omtentamen 2, salskrivning DEL 2, sal 219/220

Anmälan ska göras till Maria B senast 1 vecka i förväg

Examination:

För att bli godkänd på kursen krävs

- närvaro på föreläsningar och aktiv medverkan i seminarier;
- redovisning av PM i grupper samt godkänd på individuell PM-uppgift;
- godkänd salskrivning (det är två skrivningar som gäller för denna kurs där poängen räknas ihop).